

DZIENNIK URZĘDOWY

MINISTERSTWA KOMUNIKACJI

WARSZAWA, 1 lutego 1950

Nr 2

Poz. 2-23

T R E Ś Ć :

Dział Ogólny.

Poz. 2. Zarządzenie Ministra Komunikacji w sprawie zasad sporządzenia zamknięć rachunkowych za rok 1949 przedsiębiorstw podległych Ministerstwu Komunikacji.

Dział Kolejowy.

Poz. 3. Zarządzenie Ministra Komunikacji w sprawie zmiany „Przepisów Sygnalizacji na Kolejach Polskich” Nr E 1.

Poz. 4. Zarządzenie Ministra Komunikacji w sprawie zmiany zarządzenia o organizacji służby ochrony kolei.

Dział Dróg Wodnych.

Poz. 5. Zarządzenie Ministra Komunikacji w sprawie zmiany zarządzenia o zakresie działania, zasięgu terytorialnym i siedzibach dyrekcji okręgowych dróg wodnych i państwowych zarządów wodnych.

Tytuły Aktów Prawodawczych.

Poz. 6—23. Tytuły aktów prawodawczych ogłoszonych w Dzienniku Ustaw R. P. i w Monitorze Polskim, dotyczących lub interesujących dział komunikacji.

Sprostowanie.

DZIAŁ OGÓLNY.

2

Zarządzenie Ministra Komunikacji z dnia 13 stycznia 1950 r. w sprawie zasad sporządzenia zamknięć rachunkowych za rok 1949 przedsiębiorstw podległych Ministerstwu Komunikacji.

§ 1. Do sporządzenia zamknięć rachunkowych w roku 1949 według zasad podanych w niniejszym zarządzeniu obowiązane są następujące przedsiębiorstwa:

a) Państwowa Komunikacja Samochodowa, Polskie Linie Lotnicze „Lot”, Polskie Biuro Podróży „Orbis”, Państwowa Żegluga na Odrze, Państwowa Żegluga na Wiśle.

b) Przedsiębiorstwo Polskie Koleje Państwowe sporządzi zamknięcie rachunkowe za rok 1949 na zasadzie dotychczasowych przepisów, z równoczesnym przekształceniem rachunku bilansu zamknięcia na układ obowiązującego od 1.I.1950 jednolitego planu kont i przy zastosowaniu postanowień niniejszego zarządzenia.

c) Przedsiębiorstwa podległe Centralnemu Zarządowi Przedsiębiorstw Robót Komunikacyjnych sporządzą zamknięcia rachunkowe za rok 1949 na zasadzie odrębnego zarządzenia, które zostanie dodatkowo wydane.

§ 2. Zamknięcie ksiąg rachunkowych sporządzić należy na koniec roku kalendarzowego tj. na dzień 31 grudnia 1949 r.

Zasady sporządzania zamknięć rachunkowych.

§ 3. Wszelkie księgowania dotyczące roku operacyjnego 1949 wynikające z normalnego toku prac przedsiębiorstwa, jak też z zasad podanych w §§ 4—7 winny być wprowadzone na właściwe konta przed ich zamknięciem.

Rachunki bilansu zamknięcia (§ 8) i rachunek wyników muszą wynikać z formalnego zamknięcia odpowiednich kont.

§ 4. Klasa O

a) Składniki majątku trwałego ewidencjonowane w tej klasie, zinventaryzowane zgodnie z zarządzeniem Ministra Komunikacji z dnia 19.XI.49 Nr EF.50/3/49 należy wycenić według cen książkowych.

Przedmioty nowoujawnione t. zn. składniki majątkowe przejęte przez zarząd państwowy, lecz nie objęte

pierwszym bilansem otwarcia lub następnymi bilansami, a wniesione obecnie do inwentarza, należy wycenić na poziomie cen 1938/39 roku z zastosowaniem mnożnika 80.

Równowartość dotychczasowego zużycia po dzień 31.12.49 należy zapisać na dobro grupy 07, zaś różnicę tj. wartość składników majątkowych netto na dobro grupy 08.

Nowoujawnione składniki majątkowe, wytworzone lub nabyte po objęciu przedsiębiorstwa przez zarząd państwowy należy wprowadzić do inwentarza w cenie faktycznych kosztów ich nabycia, lub wytworzenia z uwzględnieniem stopnia ich dotychczasowego zużycia. Sposób księgowania jak wyżej.

Nie należy w żadnym przypadku uważać za obiekty nowoujawnione tych przedmiotów majątku stałego, które na podstawie decyzji władz nadrzędnych zostały przejęte od innego przedsiębiorstwa, a nie zostały wprowadzone do inwentarza i ksiąg rachunkowych. Podstawą wyceny tych przedmiotów winny być dokumenty wystawione przez stronę przekazującą, zaś w braku wyceny w dokumentach, oszacowanie winno być dokonane wewnętrznie według zasad wyżej wymienionych.

Składniki majątku trwałego umorzone całkowicie, a ewidencjonowane w inwentarzu w symbolicznych złotych, pozostające nadal w użytkowaniu, należy wycenić według ich wartości początkowej, a w razie jej braku, zgodnie z zasadami wyceny obiektów nowoujawnionych, odnosząc równowartość sumy aktywowanej na dobro grupy 07. Przepis niniejszy dotyczy wyłącznie obiektów, których wartość początkowa przekracza zł. 30.000.— a okres użytkowania dłuższy niż 1 rok.

Wynikłe z księgowania wymienionych w § 4 majątku nowoujawnionego lub reaktywowanego odpisy na umorzenie nie będą objęte nakładami klasy 4 i nie będą miały wpływu na rachunek wyników przedsiębiorstwa.

Przypadające do wpłaty na rachunek Ministerstwa Skarbu sumy z odpisów na zużycie za rok 1949, przewidziane planem odpisów w r. 1949 nie ulegną zmianie z tytułu powyższych księgowania.

b) Wartość rozpoczętych inwestycji i kapitałnych remontów wykazana być winna oddzielnie dla kapitałnych remontów i inwestycji w wysokości efektywnie poniesionych nakładów, według tytułów wzgl. robót,

W przypadkach wyjątkowych gdy posiadane dane sprawozdawcze nie pozwalają na dokonanie tego rodzaju podziału, rozpoczęte inwestycje i kapitalne remonty wykazać należy według obiektów.

Jako inwestycje rozpoczęte figurować mogą wyłącznie te inwestycje i kapitalne remonty rozpoczęte, których budowa wzgl. oddanie do użytku nie nastąpiło przed dniem 31.12.1949 r.

Wszelkie inwestycje i remonty kapitalne zakończone winny być przed sporządzeniem zamknięcia przeksięgowane z grupy „Inwestycje rozpoczęte” na odpowiednią grupę majątku trwałego w sposób w danym przedsiębiorstwie dotychczas stosowany.

Podstawę do przeksięgowania powyższych stanowią winien protokoły zdawczo - odbiorczy.

Każdą inwestycję, która jest użytkowana, uważać należy w zasadzie za zakończoną bez względu na sposób jej sfinansowania, oraz formalny tok prac kolaudacyjno-rozliczeniowych.

Za zakończony remont kapitalny uważany jest taki remont kapitalny, w wyniku którego przywrócono maszynie lub urządzeniu sprawność techniczną, niezależnie od sposobu sfinansowania.

Inwestycje rozpoczęte i kapitalne remonty w toku w obiektach obcych przenieść należy do grupy inwestycji rozpoczętych i kapitalnych remontów w toku. Przedsiębiorstwa, które dotychczas księgowały nakłady na inwestycje i kapitalne remonty w obcych obiektach na odrębnych kontach, przeniosą ich książkową wartość w ciężar grupy „wartości niematerialne i prawne”.

Jednocześnie celem doprowadzenia tej pozycji do wartości pierwotnej, zaksięgują dokonane ewent. dotychczas metodą bezpośrednią odpisy, obciążając powyższą grupę, a uznając grupę 07.

e) Udziały w innych przedsiębiorstwach, których likwidacja nie została zakończona do dnia 31.12.49, w myśl uchwały K.E.R.M. z 8.9.49, wykazać należy w aktywach bilansu w ich wartości książkowej.

d) Kapitał zakładowy należy wykazać w wysokości jaka wyniknie z różnicy pomiędzy aktywami, a pasywami, po potrąceniu dotychczasowych strat i zysków.

e) Środki oddane i środki otrzymane winny być wykazane w bilansie w oddzielnych pozycjach. W tym celu należy w aktywach wprowadzić rozdział Ia pod tytułem „środki odprowadzone”, zaś w pasywach takich rozdział Ia pod tytułem „środki otrzymane”.

Ponadto w grupie 08 należy otworzyć następujące konta:

1. środki odprowadzone
0850 Odpisy amortyzacyjne
0852 Nadwyżki środków obrotowych
0853 Podatek dochodowy
0859 Środki odprowadzone w ubiegłych latach.
2. środki otrzymane
0860/a Finansowanie inwestycji z dotacji skarb.
0860/b Finansowanie Inwestycji z kredytów bankowych
0862 Uzupełnienie środków obrotowych
0869 Środki otrzymane w latach ubiegłych.

Na ciężar konta 0850 zapisać należy pełną wysokość odpisów amortyzacyjnych zaliczonych w r. 1949 na nakłady klasy 4-ej, bez względu na dotychczasowy sposób księgowania wpłat z tego tytułu.

Przepis powyższy dotyczy przedsiębiorstw: Państwowa Komunikacja Samochodowa, Państwowa Żegluga na Odrze i Państwowa Żegluga na Wiśle.

Przeds. P.L.L., „Lot” zapisów na tym koncie nie przeprowadza, gdyż całość odpisów amortyzacyjnych zgodnie z preliminarzem na r. 1949 zostaje przeznaczona na finansowanie inwestycji.

Przeds. P.B.P. „Orbis” również nie dokonuje zapisów na tym koncie, gdyż odpisy amortyzacyjne nie są objęte preliminarzem budżetowym.

Różnicę między sumą zapisaną na tym koncie, a kwotą odprowadzoną do końca 1949 r. na r-k Ministerstwa Skarbu należy wykazać na kontach Klasy I jako inne należności i zobowiązania na dobro rachunku Ministerstwa Skarbu.

Na koniec 0851 wykazać należy sumę podlegającą wpłacie do Skarbu Państwa z tytułu nadwyżki środków obrotowych (eksploatacyjnej) za rok 1949.

Różnicę nie wpłaconą do końca 1949 r. należy również zapisać na dobro r-ku osobowego w innych należnościach i zobowiązaniach.

Na koniec 0852 należy wykazać pełną należność z tytułu podatku dochodowego za rok 1949, zaś różnicę pozostającą do zapłaty zapisać na dobro rachunku Urzędu Rewizyjnego.

W bilansie zamknięcia za rok 1949 łączna suma zapisów na powyższych kontach będzie figurować w aktywach w rozdz. Ia jako środki odprowadzone.

Na dobro konta 0860-a zapisać należy wszystkie otrzymane dotacje skarbowe, przeznaczone na sfinansowanie inwestycji, osobno za lata 1945—1948 i osobno za rok 1949.

Na konto 0860-b przenieść należy zobowiązania wobec banków z tytułu otrzymanych kredytów inwestycyjnych, również z podziałem na lata 1945—1948 i osobno za rok 1949.

Na konto 0862 zapisać należy wszystkie otrzymane dopłaty skarbowe (eksploatacyjne) z podziałem na lata 1945—1948 i osobno za rok 1949.

Sumy podlegające zaksięgowaniu jako środki otrzymane winny być uzgodnione z władzami asygnującymi i bankami, przyczem środki otrzymane w latach 1945 — 1948 należy przenieść na konto 0869.

Przeksięgowania środków otrzymanych na konto 0862, ewent. poprzednio zaksięgowanych na konta wynikowe, należy dokonać w korespondencji z podgrupą 089 (zmniejszenie zysków, wzgl. zwiększenie strat).

W bilansie zamknięcia łączna suma zapisów na podgr. 086 figurować będzie w pasywach w rozdz. Ia jako środki otrzymane.

f) Sumy zużyte ze środków obrotowych na finansowanie zakończonych inwestycji lub kapitalnych remontów prowadzonych sposobem gospodarczym, których refundacja ma nastąpić do dnia 28.2.1950, winny być uwiidocznione w bilansie zamknięcia w sposób następujący: wartością zużytych środków obrotowych na te nakłady należy uznać po uzgodnieniu z bankiem rezerwy kapitałowo (081), a obciążyć odrębne konto w klasie 1, w bilansie zaś wykazać pod III/1, pozostałe wyżej niewymienione aktywa.

§ 5. Klasa 1.

a) Gotówkę w kasie należy wykazać w aktywach bilansu zgodnie z protokołem rewizji kasy.

b) Konta banków należy przyjąć do bilansu w wysokości uzgodnionej z wyciągami bankowymi.

Przelewy bankowe, które nie wpłynęły do dnia bilansowego i w związku z tym nie mogą być zaksięgowane na odpowiednie konta bankowe, wykazać należy na odrębnym koncie: „Sumy pieniężne w drodze”.

c) Czeki i weksle obce należy wykazać zgodnie z arkuszem spisu inwentarza, po uprzednim zanalizowaniu realnej wartości składników tych pozycji.

Weksle, których nieściągalność została stwierdzona np. przez komornika, należy przenieść na straty nadzwyczajne w klasie 2-ej.

Weksle protestowane, których dochodzenie sumy wekslowej jest w toku, wykazać należy w osobnej pozycji.

Akcje spółek kapitałowych, weksle, cheki oraz gotówka okupacyjna wykazana w symbolicznych złotych, lub w wartości nominalnej, spisać należy w ciężar rezerw kapitałowych (081), a ewidencję ich prowadzić na kontach pozabilansowych.

d) Odbiorcy, dostawcy, inne należności i zobowiązania, oraz należności i zobowiązania długoterminowe.

Przed wykazaniem w bilansie należności i zobowiązań wyszczególnionych wyżej, należy dokonać ich podziału, odrębnie w każdej grupie na:

- a) pewne uzgodnione
- b) pewne nieuzgodnione
- c) wątpliwe.

Wszystkie należności wzgl. zobowiązania o których mowa w pkt. c winny być przeksięgowane na odrębne konto w gr. 16 pod nazwą: „należności lub zobowiązania wątpliwe“.

W bilansach przedsiębiorstw wielooddziałowych, obejmujących swoim bilansem całość przedsiębiorstwa, nie powinny być wykazywane salda z tytułu rozliczeń wewnętrznych.

W wypadku istnienia takich sald należy je zlikwidować w ten sposób, że dyrekcja odnośnego przedsiębiorstwa, zadecyduje, który z oddziałów ma dostosować swoje salda do sald odmiennych, wykazywanych w księgach rachunkowych strony drugiej.

Ewent. już istniejące powstałe w latach ubiegłych salda z tego tytułu, trudne z różnych względów do zlikwidowania, należy przenieść na ciężar wzgl. na dobro rezerw kapitałowych (081).

Dostawy niefakturowane na dzień bilansowy należy zapisać na odrębnym koncie w grupie 14 i wykazać w bilansie.

Zaliczki udzielone ze środków obrotowych instytucjom i przedsiębiorstwom państwowym na poczet dostaw towarowych i usług, nie odzyskane do dnia 31 grudnia 1949 r. podlegają spisaniu zgodnie z uchwałą K.E.R.M. z 14.X.49 na należności nieściągalne w klasie 2

e) Rezerwy na specjalne zobowiązania i wszelkie inne rezerwy należy rozwiązać przeksięgując je:

1. w wysokości rzeczywistych zobowiązań powstałych i niezlikwidowanych do dn. 31 grudnia 1949 r. na dobro kont grupy 16 „Inne należności i zobowiązania“;

2. pozostałe rezerwy — na rezerwy kapitałowe (podgr. 081).

Wszystkie przeksięgowania w ciężar rezerw kapitałowych (podgr. 081), o których mowa w niniejszym zarządzeniu, jeżeli nie będą mogły być dokonane z braku zapisów kredytowych na tej podgrupie, należy umieścić na kontach rezerw na specjalne zobowiązania i należności w grupie 18.

§ 6. Klasa 3.

a) Wykazane w spisach inwentarzowych materiały podlegają wycenieniu według obowiązujących od 1.I.1950 r. cen hurtowych, a w braku tychże, wg cen nabycia (kartotekowych).

Przeds. PKP wyceni zapasy materiałowe wg cen jednolitych ustalonych cennikiem DGKP.

b) Zapasy materiałowe, nie przewidziane w planie do zużytkowania a zgłoszone do upłynięcia, winny być przeniesione do grupy 36.

c) Różnice ilościowe, wynikające z porównania spisów inwentarzowych z danymi księgowymi, wycenione być winny według cen książkowych i odniesione na przychody wzgl. straty nadzwyczajne w klasie 2-ej lub na konto osobowe klasy 1 w wypadku, gdy braku powstały z winy osób za to odpowiedzialnych.

d) Uzgodnioną różnicę pomiędzy wartością książkową, a wycenionymi spisami inwentarzowymi odnieść należy na podgr. 081.

e) Wszystkie przedmioty, które w myśl Instrukcji do sporządzenia planu inwestycyjnego na r. 1950 nie stanowią inwestycji tj., których wartość nie przekracza zł. 30.000 i czasokres użytkowania jest krótszy niż 1 rok (opakowania zwrotne, narzędzia, ruchomości biurowe, magazynowe, warsztatowe itp.) a ewidencjonowane dotychczas jako majątek stały, przenieść należy na odrębne konta w kl. 3 pod nazwą „Przedmioty nietrwałe“ lub „Opakowania“.

Umorzenia przedmiotów nietrwałych będących w użytkowaniu należy dokonać na dotychczasowych zasadach, księgując kwoty umorzeń za rok 1949 i za lata ubiegłe na odrębne konta gr. 07 „Zużycie przedmiotów nietrwałych“ wzgl. „Zużycie opakowań“.

Ujawnione przy inwentaryzacji przedmioty nietrwałe i opakowania, będące w użytkowaniu, a spisane już w całości w ciężar nakładów lub dotychczas nieewidencjonowane w księgowości finansowej, wycenić należy podług wartości nabycia lub wytworzenia i wprowadzić w tej wartości w ciężar konta „Przedmioty nietrwałe“ lub „Opakowania“, a na dobro rezerw kapitałowych.

Jednocześnie z tytułu dotychczasowego przeciętnego zużycia tych przedmiotów, dokonać należy zapisu prostującego w wysokości 50% ustalonej wartości przez obciążenie rezerw kapitałowych a uznanie konta „zużycie przedmiotów nietrwałych“ wzgl. „zużycie opakowań“ w grupie 07.

Faktury dostawców na materiały i towary nieotrzymane do dnia 31.12.49 należy wykazać na odrębnym koncie klasy 3 „Materiały i towary w drodze“.

§ 7. Klasa 8.

Zapasy produkcji własnej (wyroby gotowe, półgotowe, produkcja w toku) należy wycenić do bilansu według własnego kosztu wytworzenia.

§ 8. Rachunki bilansu zamknięcia.

Po przeprowadzeniu księgowania wynikających z §§ 4—7 otworzyć należy dwa rachunki: „bilans zamknięcia — aktywa do przekształcenia“ i „bilans zamknięcia — pasywa do przekształcenia“.

Na rachunek bilansu zamknięcia — aktywa do przekształcenia przenieść należy wszystkie salda debetowe kont zamykanych bilansem, zaś na rachunek bilansu zamknięcia — pasywa do przekształcenia — wszystkie salda kredytowe. Rachunki te spełniają rolę dawnego bilansu zamknięcia i stanowią zamknięcie ksiąg roku 1949 w układzie obowiązującego planu kont.

§ 9. Przekształcenie na układ nowego jpk.

Bilans zamknięcia należy dostosować do układu planu kont obowiązującego od 1.I.1950 r. W tym celu winno być otwarte w księgach roku 1949 nowe konto pod nazwą „Przekształcony bilans zamknięcia“, na które przeje-

dą sumy z kont „rachunek bilansu zamknięcia — aktywa do przekształcenia“ i „rachunek bilansu zamknięcia — pasywa do przekształcenia“.

Przebieganie o których mowa, przeprowadzone być winny na podstawie not memorialowych, rozliczających poszczególne pozycje rachunków bilansu zamknięcia — aktywa do przekształcenia i bilansu zamknięcia — pasywa do przekształcenia.

Wymienione w dalszym ciągu zarządzenia symbole jpk rozumieć należy jako pozycje bilansu w układzie przekształconym.

§ 10. Klasa 0.

a) Wszystkie składniki majątku trwałego, z wyjątkiem przedmiotów nietrwałych przeniesionych uprzednio na kl. 3, przenieść należy na podgrupy 000 lub 001, w zależności od tego, jakiemu zakresowi działalności służą.

Przy przenoszeniu wartości inwentarza żywego kierować się należy zasadami ustalonymi w nowym jednolitym planie kont.

b) Inwestycje rozpoczęte przechodzą na podgrupę 030, zaś kapitalne remonty na podgr. 031.

c) Nakłady dotyczące inwestycji i kapitalnych remontów w obcych obiektach, zaksięgowane w bilansie zamknięcia za r. 1949 w ciężar grupy „wartości niematerialne i prawne“, przenieść należy na podgrupę 000 wzgl. 001.

d) Wykazane w aktywach bilansu udziały w innych przedsiębiorstwach przechodzą do podgrupy 174 „Inne należności i zobowiązania“.

e) Sumę odpisów na umorzenie należy ewent. podzielić i przenieść na podgrupy 070 wzgl. 071, zaś wykazane kwoty z tytułu zużycia opakowań lub przedmiotów nietrwałych na podgrupy 332 lub 352.

f) Kapitał zakładowy i rezerwy kapitałowe przechodzą na podgrupę 080.

Zysk wzgl. strata za rok operacyjny 1949 na podgrupę 089. Zyski za lata ubiegłe przenieść należy na podgr. 081 straty na 082.

Sumę środków odprowadzonych przenieść należy na podgrupę 082.

Sumę bilansową „Finansowanie inwestycji“ należy obciążyć na podstawie prowadzonej ewidencji zużycia środków otrzymanych na finansowanie rozpoczętych inwestycji, lub rozpoczętych kapitalnych remontów w odpowiedniej wysokości na dobro grupy 02 nowego układu, z podziałem na środki limitowane i Nielimitowane. Gdy stan sprawozdawczości inwestycyjnej nie pozwala na ustalenie wysokości zużytych środków limitowanych i Nielimitowanych, należy całą sumę zaksięgować na dobro podgrup finansowania ze środków limitowanych (020, 022).

Jeżeli ewidencja zużycia środków finansowych na te cele nie była dokładnie prowadzona i wskutek tego przeniesień powyższych nie będzie można dokonać, salda podgrup 020 i 22 w układzie przekształconym winny być dostosowane do wysokości sald podgr. 030 i 031.

Pozostałe na skutek powyższych przebiegów saldo środków otrzymanych, wykazane w pasywach bilansu pod Ia, przenieść należy do nowego układu na podgr. 081 „Zwiększenie funduszu własnego“.

§ 11. Klasa 1.

a) a'da kas i walut obcych przenieść należy na konta podgr. 100.

b) Rachunki bankowe w układzie uzgodnionym z Nar. Bankiem Polskim lub innym bankiem finansującym przechodzą na Rachunek przekształconego bilansu w układzie zgodnym z zarządzeniami Nar. Banku Polskiego.

Sumy pieniężne w drodze przeniesić należy na podgrupę 116.

c) Kredyty bankowe zaciągnięte na sfinansowanie działalności eksploatacyjnej należy przebiegować na konta podgr. 115.

d) Czeki, weksle obce i papiery wartościowe należy przebiegować na podgr. 101, 102 i 103.

Weksle protestowane wykazane w osobnej pozycji przenieść należy na konta osobowe odpowiednich podgrup.

e) Należności i zobowiązania, zakwalifikowane w załącznikach do bilansu jako „pewne uzgodnione“ i „pewne nieuzgodnione“, a dotyczące dostaw i usług, podlegają przebiegowaniu do grup 13 i 14.

Należności wzgl. zobowiązania wątpliwe wykazane w bilansie w osobnej pozycji przenieść należy na podgr. 175 wzgl. 176.

Należności i zobowiązania uważane są za sporne, jeżeli dochodzenie ich odbywa się w drodze postępowania sądowego lub arbitrażowego.

Należności i zobowiązania z tytułów publiczno - prawnych winny być przeniesione na odpowiednie konta grupy 15.

Należności i zobowiązania pracowników przechodzą na odpowiednie konta gr. 17.

Zobowiązania wymienione w § 5 lit. e należy przenieść na podgr. 174.

Zobowiązania z tytułu wpłat do Skarbu Państwa odpisów amortyzacyjnych i nadwyżek eksploatacyjnych podlegają również przeniesieniu na konta podgr. 174.

Ewent. salda debetowe gr. 18 wynikłe z księgowania zastępczych wskutek braku rezerw w podgr. 081 (§ 5, lit. e), przenieść należy w ciężar podgr. 082 „Zmniejszenie funduszu własnego“.

Figurujące na odrębnym koncie sumy, wydatkowane ze środków obrotowych na sfinansowanie zakończonych inwestycji i kapitalnych remontów prowadzonych sposobem gospodarczym (§ 4 lit. e), podlegają przeniesieniu w ciężar podgrupy 040 wzgl. 041.

Rozliczenia międzyokresowe przechodzą na właściwe konta podgr. 190 wzgl. 192.

f) Zapisy na kontach pozabilansowych podlegają przeniesieniu na podgr. 099.

§ 12. Klasa 3.

a) Wykazana w bilansie zamknięcia wartość materiałów, opakowań i przedmiotów nietrwałych, przechodzi na odpowiednie konta klasy 3, zgodnie z zasadami nowego jpk i układem planu kont poszczególnych przedsiębiorstw.

b) Wartość materiałów zgłoszonych do upłynnienia wykazanych na odrębnej grupie 36 przenieść należy na grupę 36 przekształconego „R-ku bilansu zamknięcia“.

§ 13. Klasa 8.

Pozycje klasy 8 starego układu przechodzą na odpowiednie pozycje w R-ku przekształconego bilansu zamknięcia.

§ 14. Wzory, załączniki i terminy sprawozdań za rok 1949.

Na sprawozdanie rachunkowe w roku 1949 składa się:

1) bilans zamknięcia, sporządzony według układu podanego we wzorach do jednolitego planu kont (dawne-

go), ze zmianami wynikającymi z § 4 lit. d) niniejszego zarządzenia;

2) rachunek wyników również wg wzoru podanego w jedn. planie kont, ze zmianami wynikającymi z działalności eksploatacyjnej przedsiębiorstw;

3) analityczny rachunek wyników, wykazujący dla celów porównawczych w dochodach i nakładach operacyjnych, sumy planowane i wykonanie planu;

4) przekształcony bilans zamknięcia;

5) sprawozdanie z działalności przedsiębiorstwa, które winno zawierać wykaz zakładów (oddziałów, ekspozytur) wchodzących w skład przedsiębiorstwa, stopień rozwoju działalności eksploatacyjnej w okresie 1947 — 1949 wyrażony w dochodach, wykonanych usługach i środkach do wykonywania usług, oraz stanu zatrudnienia z roku 1948 i 1949 z podziałem na personel administracyjny i wykonawczy.

§ 15. Załączniki.

Do bilansu zamknięcia

a) Do pozycji aktywów „majątek stały“, należy sporządzić załączniki, wykazujące stan poszczególnych kategorii majątku na 1.1.49 i 31.12.49 oraz zmiany dodatnie i ujemne zaszle w ciągu roku, bez szczegółowej specyfikacji obiektów i przedmiotów.

b) Do poz. Ia „środki odprowadzone“, należy sporządzić załączniki, wykazujące rodzaje wpłat, z podziałem na okresy obrachunkowe.

c) Do poz. II — majątek obrotowy, załączniki winny wykazywać stan poszczególnych kas przedsiębiorstwa, z wykazaniem walut obcych i konta bankowe specyfikujące wszystkie salda rachunków w bankach. Na czek, weksle obce i papiery wartościowe specyfikacja nie wymagana.

Wszystkie należności przedsiębiorstwa muszą być w załącznikach szczegółowo wymienione, z podziałem na kategorie dłużników, datę powstania i tytułu wierzytelności.

Specyfikacja do zapasów materiałowych nie jest wymagana.

d) Do poz. III — Inne aktywa — należy sporządzić załączniki szczegółowe.

e) Do poz. IV — Straty — należy wykazać w załączniku straty za każdy okres sprawozdawczy oddzielnie.

f) Do poz. I Pasywów „Rezerwy kapitałowe“, należy sporządzić specyfikację szczegółową.

g) Do poz. Ia — środki otrzymane — należy sporządzić załączniki szczegółowe z podziałem na tytuły i okresy w których środki te otrzymano.

h) Do poz. II — Umorzenia i rezerwy — należy wykazać stan odpisów na 1.1.49 i 31.12.49 oraz dołączyć specyfikację umorzeń poszczególnych kategorii majątku stałego, wysokość stawki amortyzacyjnej w % i kwot odpisów, tudzież szczegółową specyfikację rezerw, z ewent. podziałem na lata i uzasadnieniem ich powstania.

i) Do poz. III — Kapitały obce — należy sporządzić szczegółowe specyfikacje z podaniem wierzycieli, dat i tytułów powstania długów.

j) Do poz. IV — Inne pasywa — należy sporządzić załączniki szczegółowe.

k) Do poz. V — Zyski, należy wykazać zyski za poszczególne okresy rachunkowe.

l) Do poz. VI — Sumy pozabilansowe — należy sporządzić załączniki szczegółowe.

Do rachunku wyników.

a) Do nakładów operacyjnych należy dołączyć specyfikację kosztów klasy 4-ej z podziałem na podgrupy rodzajowe (materiały, robocizna, pensje itp.), zaś do nakładów pozaoperacyjnych specyfikację według rodzajów nakładów.

b) Do dochodów operacyjnych należy sporządzić załączniki z wykazaniem wpływów z poszczególnych kategorii działalności eksploatacyjnej. Do dochodów finansowych i pozaoperacyjnych należy również dołączyć wykazy specyfikujące rodzaje dochodów.

§ 16. Podpisy.

Wymienione w § 14 pkt 1—5 sprawozdania winny być podpisane przez:

1) osobę, do obowiązku której należy sporządzanie bilansu;

2) dyrektora administr. finansowego;

3) dyrektora generalnego lub naczelnego jako odpowiedzialnego za przedsiębiorstwo.

§ 17. Terminy.

Sprawozdania powyższe wraz z wymaganymi załącznikami winny być złożone w Ministerstwie Komunikacji w ilości 8 egzempl. w nieprzekraczalnym terminie do dnia 15 marca 1950 r. Po tym terminie przedłożone bilanse zostaną zatwierdzone wstępnie przez Ministerstwo Komunikacji.

Nr E. F. IV-40/1/50.

z up. Ministra

(—) mgr. W. Messing

Dyrektor Departamentu

DZIAŁ KOLEJOWY.

3

Zarządzenie Ministra Komunikacji z dnia 5 stycznia 1950 w sprawie zmiany „Przepisów Sygnalizacji na Kolejach Polskich“ Nr E 1.

Niniejszym zarządzam:

§ 1. W § 7 „Przepisów Sygnalizacji na Kolejach Polskich“ Nr E 1, zatwierdzonych zarządzeniem Ministra Komunikacji z dnia 7 sierpnia 1945 r. (Dz. T. i Z. K. z 1946 r. Nr 3, poz. 22), ust. (3) otrzymuje następujące brzmienie:

„(3) Tarczę zaporową ustawia się z prawej strony toru, do którego się ona odnosi; przy wykolejnicach tarczę ustawia się z prawej strony, patrząc w kierunku zwrotnicy, którą zabezpiecza ta wykolejnica.

W przypadku torów ślepych, zakończonych kozłem oporowym, tarczę zaporową ustawia się z prawej strony toru, patrząc w kierunku jazdy, w miejscu gdzie rozpoczyna się odcinek zasypany piaskiem, a przy rampach — z prawej strony toru na wysokości belki zderzakowej kozła oporowego“.

§ 2. Zarządzenie niniejsze wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

Nr E. Z. II/10/11/49.

MINISTER

(—) Inż. J. Rabanowski

4

Zarządzenie Ministra Komunikacji z dnia 7 stycznia 1950 w sprawie zmiany zarządzenia o organizacji służby ochrony kolei.

Niniejszym zarządzam:

§ 1. W zarządzeniu Ministra Komunikacji z dnia 26 września 1949 r. o organizacji służby ochrony kolei (Dz. Urz. M. K. Nr 12, poz. 329) wprowadzam następujące zmiany:

1) w § 4:

a) w ust. 2 wykreśla się wyrazy: „oraz podległych bezpośrednio DGKP“;

b) po ust. 2 dodaje się nowy ust. 3 o brzmieniu: „3. Kierownicy jednostek organizacyjnych międzydyrekcyjnych i zakładów pomocniczych podległych bezpośrednio DGKP obowiązani są przysyłać postulaty, wnioski, uwagi i zawiadomienia w sprawach, o jakich mowa w ust. 2, właściwym terytorialnie komendantom okręgowym służby ochrony kolei“;

2) w rozdziale 7 zmienia się numerację dotychczasowego § 26 na „§ 27“, przed nim zaś wstawia się nowy § 26 o brzmieniu:

„§ 26.

Upoważnia się dyrektora generalnego kolei państwowych do dokonywania zmian w postanowieniach niniejszego zarządzenia, dotyczących organizacji służby ochrony kolei na szczeblu oddziałów k.p. i na szczeblu wykonawczym (§§ 11 — 24) oraz w związku z tym do zmiany numeracji innych paragrafów zarządzenia.“

§ 2. Zarządzenie niniejsze wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

Nr OU-115/2/49.

MINISTER

(—) Inż. J. Rabanowski

DZIAŁ DRÓG WODNYCH.

5

Zarządzenie Ministra Komunikacji z dnia 14 stycznia 1950 r. w sprawie zmiany zarządzenia o zakresie działania, zasięgu terytorialnym i siedzibach dyrekcji okręgowych dróg wodnych i państwowych zarządów wodnych.

Na podstawie § 4 rozporządzenia Ministra Komunikacji z dnia 27 lipca 1948 r., wydanego w porozumieniu z Ministrami Administracji Publicznej i Ziem Odzyskanych, o utworzeniu dyrekcji okręgowych dróg wodnych i podległym im organów (Dz. U. R. P. Nr 48, poz. 362) tudzież § 1 rozporządzenia Ministrów: Komunikacji, Administracji Publicznej i Ziem Odzyskanych z dnia 29 lipca 1948 r. o przekazaniu dyrekcom okręgowym dróg wodnych i państwowym zarządom wodnym sprawowania nadzoru nad przestrzeganiem przepisów w zakresie żeglugi i spławu oraz inspekcji statków i innych obiektów pływających (Dz. U. R. P. Nr 48, poz. 363) zarządza co następuje:

§ 1. W zarządzeniu Ministra Komunikacji z dnia 1 lutego 1949 r. o zakresie działania, zasięgu terytorialnym i siedzibach dyrekcji okręgowych dróg wodnych i państwowych zarządów wodnych (Dz. Urz. M. K. Nr 2, poz. 35, Nr 8, poz. 204 i Nr 17, poz. 418) wprowadza się następujące zmiany:

1) w § 4, lit. E skreśla się pkt. 10);

2) w § 17, pkt. 5), lit. g) skreśla się wyrazy: „dla Bobra od ujścia do jazu w km. 2,9“.

§ 2. Zarządzenie wchodzi w życie z dniem 1 lutego 1950 r.

Nr OU-22/1/50.

MINISTER

(—) Inż. J. Rabanowski

TYTUŁY AKTÓW PRAWODAWCZYCH

ogłoszonych w Dzienniku Ustaw R. P. i w Monitorze Polskim, dotyczących lub interesujących dział komunikacji.

6

Ustawa z dnia 20 grudnia 1949 r. o utworzeniu Polskiego Komitetu Normalizacyjnego oraz o polskich normach i standartach.

(p. Dz. U. R. P. z 1949 r. Nr 63, poz. 493)

7

Ustawa z dnia 20 grudnia 1949 r. o prenumeracie i kolportażu czasopism i wydawnictw.

(p. Dz. U. R. P. z 1949 r. Nr 63, poz. 497)

8

Rozporządzenie Ministra Skarbu z dnia 19 grudnia 1949 r. w sprawie rozpoczęcia działalności Powszechnej Kasy Oszczędności.

(p. Dz. U. R. P. z 1949 r. Nr 63, poz. 507)

9

Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 30 listopada 1949 r. w sprawie korzystania przez pracowników państwowych i samorządowych, przewodniczących organów wykonawczych gmin miejskich i wiejskich, żołnierzy oraz funkcjonariuszów służby bezpieczeństwa publicznego z komunikacji powietrznej i morskiej przy podróżach służbowych, delegacjach i przeniesieniach.

(p. Dz. U. R. P. z 1949 r. Nr 64, poz. 511)

10

Ustawa z dnia 30 grudnia 1949 r. o zmianie niektórych przepisów dekretu z dnia 7 kwietnia 1948 r. o wywłaszczeniu majątków zajętych na cele użyteczności publicznej w okresie wojny 1939 — 1945 r.

(p. Dz. U. R. P. z 1949 r. Nr 65, poz. 527)

11

Ustawa z dnia 30 grudnia 1949 r. o ratyfikacji konwencji, dotyczącej Światowej Organizacji Meteorologicznej, podpisanej w Waszyngtonie dnia 11 października 1947 r.

(p. Dz. U. R. P. z 1949 r. Nr 65, poz. 531).

12

Ustawa z dnia 30 grudnia 1949 r. o prowizorium budżetowym na okres od 1 stycznia do 31 marca 1950 r.

(p. Dz. U. R. P. z 1949 r. Nr 65, poz. 532).

13

Ustawa z dnia 20 grudnia 1949 r. o zmianach w budżecie na rok 1949.

(p. Dz. U. R. P. z 1949 r. Nr 66, poz. 538).

14

Rozporządzenie Ministra Skarbu z dnia 4 stycznia 1950 r. w sprawie obniżenia skal podatkowych w podatku od wynagrodzeń.

(p. Dz. U. R. P. z 1950 r. Nr 1, poz. 3).

15

Obwieszczenie Ministra Skarbu z dnia 12 grudnia 1949 r. w sprawie wysokości oficjalnych kursów walut obcych i kruszczu, notowanych ostatnio przed 1 września 1939 r.

(p. Monitor Polski z 1949 r. Nr A-103, poz. 1207).

16

Okólnik Nr 29 Prezesa Rady Ministrów z dnia 15 grudnia 1949 r. o trybie przeprowadzania dokwaterowania do mieszkań lub przekwaterowania pracowników w budynkach pozostających w zarządzie państwowym dla wybudowanych przez Z.O.R. na terenie m. st. Warszawy.

(p. Monitor Polski z 1949 r. Nr A-105, poz. 1213).

17

Zarządzenie Ministra Komunikacji z dnia 2 grudnia 1949 r. o utworzeniu przedsiębiorstwa państwowego pod nazwą „Kolejowe Zakłady Gastronomiczne“.

(p. Monitor Polski z 1950 r. Nr A-1, poz. 4).

18

Uchwała Komitetu Ekonomicznego Rady Ministrów z dnia 8 września 1949 r. w sprawie gospodarki łożyskami tocznymi.

(p. Monitor Polski z 1950 r. Nr A-2, poz. 19).

19

Statut Funduszu Wczasów Pracowniczych Centralnej Rady Związków Zawodowych.

(p. Monitor Polski z 1950 r. Nr A-3, poz. 27).

20

Uchwała Rady Ministrów z dnia 31 grudnia 1949 r. w sprawie państwowego planu stypendialnego na okres od 1 stycznia 1950 r. do 31 lipca 1950 r.

(p. Monitor Polski z 1950 r. Nr A-4, poz. 37).

21

Uchwała Rady Ministrów z dnia 31 grudnia 1949 r. w sprawie państwowych stypendiów dla młodzieży szkół wyższych.

(p. Monitor Polski z 1950 r. Nr A-4, poz. 38).

22

Uchwała Rady Ministrów z dnia 31 grudnia 1949 r. w sprawie specjalnych stypendiów naukowych dla studentów.

(p. Monitor Polski z 1950 r. Nr A-4, poz. 39).

23

Zarządzenie Ministra Skarbu z dnia 5 stycznia 1950 r. w sprawie zwolnienia niektórych kategorii wynagrodzeń od podatku od wynagrodzeń.

(p. Monitor Polski z 1950 r. Nr A-4, poz. 43).

SPROSTOWANIE:

W Instrukcji o zabezpieczeniu tajemnicy państwowej i służbowej w resorcie komunikacji (Dz. Urz. M. K. z 1950 r. Nr 1, poz. 1) w § 11 w wierszu 11 od dołu zamiast „pieczęci wojskowej“ ma być „pieczęci wojskowej“.

Wydawnictwo Ministerstwa Komunikacji w Warszawie,
ul. Chałubińskiego nr 4. Telef. wew.: Redakcji 316,
Administracji 337.

Warunki prenumeraty: kwartalnie 300 zł, półrocznie 500 zł, rocznie 800 zł. Pojedyncze egzempl. w cenie 45 zł do nabycia w Administracji Wydawnictw oraz w Składnicach Taryfowych DOKP.

Zakł. Graf. PKP w Warszawie. Nakład 10.000 —
Zamówienie Nr 56, przyjęto 26.I.50, wykona-
no B-99402.

